

نظام وظیفه شناسی

وقتی به سن جوانی می‌رسیم، یعنی از لحاظ عقلی کامل می‌شویم. بنابراین مسئولیت فردی و اجتماعی پیدا می‌کنیم. مسئولیت‌پذیری یعنی به تنهایی باید پاسخ‌گوی افکار و اعمال خود باشیم. از زمان ولادت تا جوانی در خانواده و مدرسه، آموزش‌هایی دیده‌ایم و با فکر و تحلیل خود این آموزش‌ها را به کار می‌گیریم تا این پاسخ‌گویی را به بهترین نحو انجام دهیم. ارزش و جایگاه ما در خانواده و جامعه را کیفیت این مسئولیت‌پذیری تعیین می‌کند. اهمیت سنین جوانی در کسب تجربه‌های مفیدی است که ما با تلاش بسیار در جهت افزایش روحیه مسئولیت‌پذیری به دست می‌آوریم.

مطالب این شماره در راستای شناخت بیشتر این مهارت است. واژه‌های «وظیفه»، «تعهد» و «حق» هر کدام تعریف خاصی دارد که انجام صحیح آن‌ها باعث افزایش این مهارت می‌شود. رابطه آن‌ها را در نمودار روبه‌رو با ذکر یک مثال از هر کدام می‌بینید.

نگاه‌دینی

● و جن و انس را نیافریدم جز برای آنکه مرا بپرستند. (ذاریات/۵۶)

● و آنچه را که برایت بدان علمی نیست پیروی مکن، همانا گوش و چشم و قلب همگی این‌ها مورد پریش و بازخواست قرار دارند. (اسرا/۳۶)

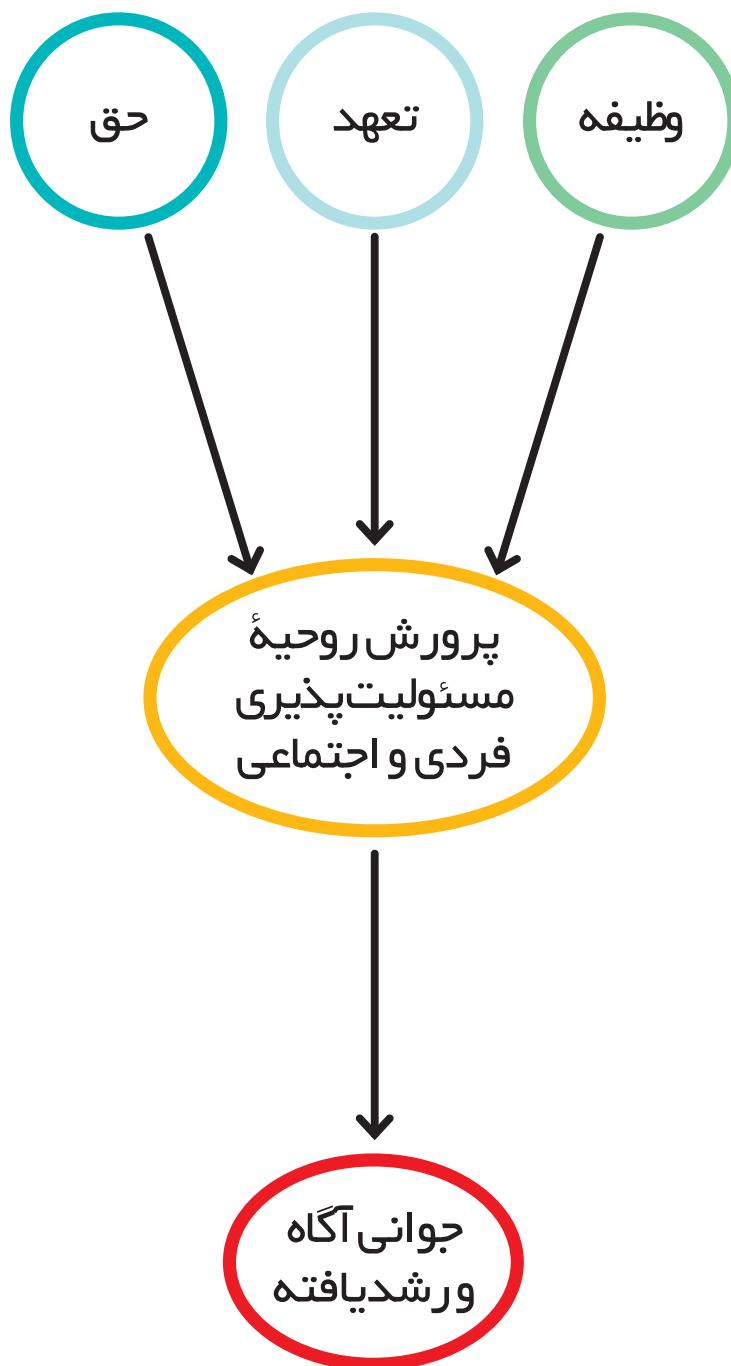
● امام علی - علیه‌السلام - می‌فرماید: «از خدا نسبت به بندگان و شهراهایش پروا کنید، زیرا دارای مسئولیت هستید؛ حتی نسبت به زمین‌ها، و حیوانات و خدا را اطاعت کنید و از نافرمانی او بپرهیزید.»

سیدرضی، نهج‌البلاغه، ترجمه حسین انصاریان، تهران، انتشارات پیام آزادی، چاپ هفتم، سال ۱۳۷۹، خ ۱۶۶، ص ۳۸۲.

● امام سجاد - علیه‌السلام - می‌فرماید: «بدان که خدای عزوجل را بر تو حقوقی است که در هر جنبشی که از تو سر می‌زند و هر آرامشی که داشته باشی و یا در هر حالی که باشی، یا در هر منزلی که فرود آیی، یا در هر عضوی که بگردانی، یا در هر ابزاری که در آن تصرف کنی، آن حقوق اطراف تو را فرا گرفته است. بزرگ‌ترین حق خدای تبارک و تعالی همان است که برای خویش بر تو واجب کرده؛ همان حقی که ریشه همه حقوق است.»

محمد بن بابویه، شیخ صدوق، خصال، ترجمه سیداحمد فهري زنجانی، انتشارات علمیه اسلامیة، بی‌تا، ص ۶۷۴.

- وظیفه من این است که به قوانین مدرسه احترام بگذارم و آن‌ها را اجرا کنم.
- من متعهد هستم، تکالیف درسی خود را خوب و دقیق انجام دهم.
- حق معلم بر من این است که با ادب و نزاکت در کلاس درس بنشینم.

مثال‌های دیگری از هر کدام را بیان کن.

